

monastica e
conventuale
nel basso medio
evo (secol. $\bar{x}^{III}$
- $\bar{x}^V$) (1999)

Fig. 32 - Neap. XV AA 2, Q, f. 164r

T factū ē post quā in captiuitate ē
 ē ist. et qm desit. Sed ut ierem
 flens et plangens lamentatione hac inier
 eduxit.

ALEF
 UOODOSED
 ciuitas plena ppl
 facta ē quasi iudu
 min gentium. f
 capspuinciatū f
 ē subtributo. B
 Plorans pl
 in
 et lacrimis eius in maxillis ei
 ē qui con solatur tā ex omib; carnis eius.
 amicus spiritus qui tam. et facit sur
 inimici. Gmelodigrauit iuda ppter as
 nē. et multitudinem scitatus; habet
 in gentes. nec mouit regem. Omis pl
 res eius ad pbandum tam inter angu
 de reb the syon lugent. eo quod non i
 uant ad sollempnitatem. Omis porte ei
 destrux. facit dotes eius gentem
 unguis. squalide. et ipsa oppressa an

Fig. 31 - Ncap. XV AA 1, Q, f. 169v

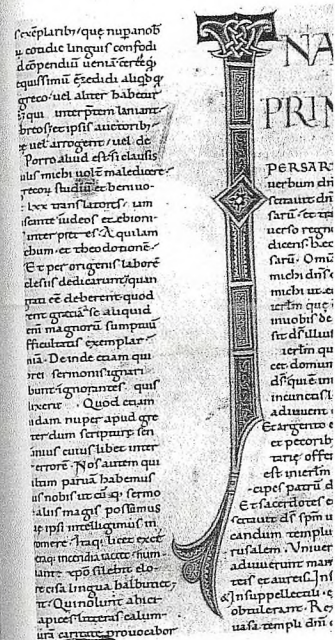

Fig. 33 - Neap. XV AA 2, 1

[illegible]

Fig. 35 - Neap. XV AA 2, *T
noni*, f. 117v

INCEPIUNT CAPITULA XVI.

De hereticis.	II	Item de hereticis.
De sententia.	III	De sententia.
De sententia.	VI	De sententia.
De per faciem.		
De per pro informorum.	VIII	De oculis.
De ratione.	XI	De libero arbitrio.
De ratione.	XIII	De sollicitudine iustorum.
De flagello.	XV	De sermone.
De flagello.	XVII	De importuna cogitatione.
De simplici natura dei.		
De perfectione anime.	XX	De nudis.
De iustis.	XXII	De peruersis.
De decant.	XXIII	De mane tribus modis.
De adultero.	XXVI	De prosperitate iusti.
De conquis.	XXVIII	De principe culpato.

EXPLIUNT CAPITULA.
INCEPIUNT LIBER XVI.

VERITATIS VERBA IN ALLEGATIONE
deficiunt sepe etiam nota replicant. nota
cundo uenit uideantur. Unde eliphag beati
iob sermonibus pressus ea dicit que nullus
ignorat. At enim, Numquid deo comparari
potest homo etiam cum per se fecerit fuerit
sacris. In comparatione et enim di
stinctionem ignorantia est. Ex di namque par
ticipatione sapimus non comparatione. quod
ergo mirum cum illud quasi per doctrinam
dicitur. quod fieri potuit. etiam si tacere
tur. qui adhuc de potentiam quasi defen
dendo subiungit. Quid prodest do
stinatus fuens. aut quid ei confert. summa
culata fuerit uirtutis. In omni quippe quod
bene agimus. nos metipso non autem dominum.
Unde et per psalmistam dicitur. Dixi domino deus
meus es tu. quoniam bonorum meorum non egesset. Ipse enim

uere nobis dominus. qui et utique deus est qui bono
non indiget seruientis. Sed bonitatem con
fert. quam recipit. ut oblata bonitas. non
ipsi sed prius accipientibus. et post reddentibus
per sit. Nam si et in iudicium dominus uen
iens dicit. quam diu fecistis uni de fratribus
meis minimis michi fecistis. mira hoc pietate
loquitur. ex suorum compassione misericordiarum.
Et ipse nos per hoc quod caput nostrum est ad
iuuat. qui per nostra bona opera in suis membris ad
iuuatur. Adhuc adiungit eliphag quod nul
lus ignorat dicens. Numquid tamen arguit
te et uenit tecum ad iudicium. Quis hoc
uel dissipens sentiat. quod dominus ex amore
nos arguit. et ex metu contrarios suum iudi
cium proponat. Sed qui uerba sua metum
nesciunt. procul dubio ad otiosa dicta dela
buntur. In quibus si senine reprehendunt.
statim ad noxiam. et contumeliosa prosili
unt. Unde eliphag qui otiosa intulit. ad con
tumeliosa protinus uerba precepit dicens.
et non propter malitiam tuam plurimam
et infinitas iniquitates tuas. Ecce atorpen
ti corde. ad uerba uenit otiosa. Ab otiosis
etiam uerbis perimen saluare ad contume
lias exarsit. Isti quippe sunt casus culpe
crescentis. ut lingua cum non restringitur.
nequaquam ubi ceciderit. iaceat sed semper
ad de teriora descendat. Fauero que subiunc
ta sunt quia ualde iuxta historiam patent.
exponenda ad litteram non sunt. Sed qui
amicos beati iob hereticorum tenere speciem
diximus. ipsum uero significationem scilicet
ecce gerere. Iam nunc eliphag uerba quo
modo hereticorum falsitati congruat. demon
stremus. NAM SEQUITUR. Abstulisti
enim pignus fratrum tuorum sine causa. et
nudos spoliasti uestibus. aquam lassam non de
disti. et esuriens subtraxisti panem. In
fortitudine brachii tui possidebitis terram.
et potentissimus obtinebit eam. In scriptura
sacra appellatio pignoris. aliquando dona
spiritus sancti. aliquando uero signatur confessio
peccati. Pignus namque accipitur donum
spiritus sancti. sicut per paulum dicitur. Quid de
dit nobis pignus spiritus sancti. Ad hoc enim pignus
accipimus. ut de promissione que nobis sit
certitudinem teneamus. Donum ergo
sancti spiritus pignus dicitur. Quia per hoc nostra
anima ad interioris spiritus certitudinem robo
ratur. DE DEBITO. Rursum pigno
ris nomine peccati confessio solet intel
legi sicut in lege scriptum est. Cui debet

per ostium ad uentem
non in dolo sed in
fide ueritate

pignus in

donum spiritus sancti

capitulum

fortitudinē dī. bugi uero
dispectū inter p̄randixi
mus. Sed hezechiel filii
eius bugi quia ex illo
p̄pto unigenitus dī in car
nari ē dignatus. quē p̄p̄
culpa per fidie dñs dis
pexit. Fortitudo ergo dī
ex contemptu uel dispectu
nascitur quia redēptor
nr̄ humanitatē adsumge
ex p̄pto per fido et contempto
dignatus ē. Venit uero
in terra chaldeorum chal
dei interpretantur ut di
ximus captiuantes uel
quasi demones. Iniqui et
enim quia et ipsi iniqui
tates p̄petrant et ad ini
quitatē alios p̄suadendo
traunt. nimirū capti
uantes sunt. Qui recte
quoq. et quasi demones
interpretantur quia &
bi quia alios ad iniquitatē
persuadendo pertrahunt.
in semetipsis ministeriū
demonum ad iniquitatē
suscipiunt. Et quamuis
demones p̄naturam non
sunt demonibz tam assi

mulantur. eo quod agunt
praua que possunt et alios
ad iniquitatē trahere non
cessant. Venit ergo forti
tudo dī in terra chaldeorū.
quia inter eos unigenitus
patris apparuit. qui et
in semet ipsis ad peccatū de
fluxerant. et ad peccata
alios captiuantes trahunt.
Sed expositionis sermo ad
proph̄e nunc p̄sonā redit.
Et facta ē sup̄ eū ibi manus
dñi manus uel brachiū dñi.
filius dicitur quia p̄ ipsū
om̄ia facta sunt. De quo tū
psalmista ait. Fiat manus
tua ut saluum me faciat.
Manus quippe dī que per
diuinitatem non est facta
sed genita. per humanitatē
facta est ut humani generis
uulnera sanaret. Ibi ergo
p̄ph̄a incarnationem uni
geniti agnouit. ubi sup̄
se manū dñi factā uidit.
Quid uero hęc subditur.
& uidi et ecce tēpus ait
vini. ueniebat ab aglone.
Intuendum nobis ē. quī sit
in prophetiē uerbis ordo

BEDE

PBR1.

11

precepta frenatā. Oīs
enī amaritudo. et ira.
et indignatio. et clamor.
et blasphemia. sp̄s im
mundi furor ē. forni
cationē uero. im mun
ditū. libidinē. concu
piscentiā malā. et aua
ritiā que ē simulacroy
seruitus. febrē illecebro
se carnis intellige.

Et statū dicunt ei de illa.
et accedens eleuauit eā.
app̄hensa manu eius.
In euangelio luce scriptū
ē. quia rogauerūt illum
pro ea. Et stans super
illā impauit febrī. Mo
do enī saluator rogat.
modo ultro curat egro
tos. Ostendens se cont
uitorū quoq; passionē.
et p̄cib; semper annuere
fidelium. et ea non nū
quā que ipsi minime
in se intellegunt. uel
intelligenda dare. ut
pie petentib;. etiā n̄
intellecta dimittere.
Juxta hoc qđ psalmi
sta postulat. delicta
quis intelligit. ab oc

cultis meis mundame
dnē. Et continuo di
misit eā febris. et mi
nistabat eis. Naturale
ē febricitantib; incipi
ente sanitate lassescere.
et egrotationis sentire
molestiā. Verū sanitas
que dñi confertur im
perio. simul tota redit.
Nec sola ipsa redit. sed
et tanto robore comi
tante. ut eis continuo
qui se ad iuuerant. mi
nistrare sufficiat. Jux
ta leges tropologie
mēbra que seruiert
imunditie ad iniqui
tate ut fructificarent
morti. seruiant iustitie
inuitā eternā. Vesp̄e
autē facto cū occidisset
sol. afferebant ad eū
om̄s male habentes.
et demonia habentes.
et erat oīs ciuitas cong
gata ad ianuā. et cu
rauit multos. qui ue
xabantur uariis lango
rib;. Solis occubitus
passionē mortēq; si
gnificat illius quidē.

Fig. 13 : Neap. V C 11, f. 11r : mano 17

Nos quoq. scē cherub precib. fulcramento
 Auxiliare serus nob. somna ignea uirtus.
 Gervasius fuso sompsit. p. ang. an. uirtut.
 Purpureoq. pect. p. tatus aser. cruore.
 Celsus erat martir meritis & nomine cūctus.
 Arua bonifacius docuit germanica ser.
 Gallia martini gaudet uirtutibus almi.
 Hereseos uerbo vincebat hilarius omnes.
 Roma sacerdotis comp. praest. sermone leonis.
 Hieronimus totum doctrina inluminat orbe.
 Remedius francos suggessit credere xpo.

VERSUS DESYILLOGISMIS.

Tu quicūq. uelis uerū discernere falso.
 Dister categoricis primo cludere forms.
 Quarū prima nouē species bis bina secunda.
 Tertia bis ternas prima sic cornitur. una.
 His toto totū cluditur iure facendi.
 Pastoq. reflexa nascitur formula quinta.
 Altera cessa toto totoq. negato.
 Excludit totū recte totūq. recurrent.
 A hēc. & sexē. pbatur signere forma.
 Pastoq. dūto ma. ut cludere. pastū.
 Tertia dūto uersū septima surge.
 Imptor firmus. um. um. in. restere. quāst.

XXXI

Xp̄e salus mundi nobis miserere precamur.
 Nos quoq; sc̄e cherub precib; fulememento
 Auxiliare serus nōt̄ om̄i ignea uirtus
 Geruasius fuisse somp̄it; p̄m̄z̄ an̄t̄ uicem
 Purpureoq; p̄c̄u p̄t̄asus astra cruore
 Celsus erat martir̄ meritis & nomine ciuit̄
 Arua bonifacius docuit germanica sc̄e
 Gallus martini gaudet uirtutibus almi
 Hieroseor uerbo augebat hilarius omnes
 Roma sacerdotis comp̄t̄ est sermone leon̄s
 Hieronimus totum doctrina inluminat orbe
 Remedius francos suggestit credere xp̄o.

VERSUS DESYLOGISMIS.

Tu quicūq; uelis uerū discernere falso.
 Discer cathogoricis primo c̄cludere forms.
 Quarū prima noue spec̄es bis bina secunda
 Tertia bis ternas prima sic cernitur une
 His toto totū c̄cludit̄ iure facendi
 Past̄q; reflexa nascitur formula quinta
 Altera c̄cessa t̄m̄o totūq; negatio
 Excludit totū recte totūq; reuertens
 A h̄c̄m̄ a sēc̄a ḡbatur gignere forma
 P̄d̄ib; d̄c̄a m̄i uis c̄cludere past̄
 T̄p̄a d̄c̄a uerū sēc̄a s̄rge
 Im̄p̄on̄ form̄a ūm̄ ūm̄ in uer̄e ḡbatur

XXXI

Proloquū incipit quo pars conceditur una
 Abnueturq. omne ēcludit propulsio pastis.
 Hinc octava docet totū depellere totū.
 Sumere quē tandem finitur parte negata.
 Et tertia nona dehinc concludens abdicat omne.
 Confirmans pastes. parte contemnere gaudet
 Post hanc pulchra tibi splendet forma secunda.
 Quae prima specie ludat dispendere totū
 Abducit & totū. totūq. negatur ab illis
 Altera totius pulsu noscitur eaq.
 Omne datur plene pleneq. negabitur omne.
 Tertia dū sumit parte p. pellere plene.
 Imperat excluso finitur noē pastis.
 Quarta negat quiddā totū firmare tenetur
 Ultima conuocens quae discernere quiddā.
 Sexta dehinc species uerorū num ne ridet
 In qua tres prime cernunt sumere semper
 Tresq. ēcludit uarie firmantq. negantq.
 Primus nāq. modus bis toto cludere quiddā
 Indicat & uerū dicet si recte recurrat
 Pastis ille sequens & toto ducere quiddā
 Indicat & uerū dicet si recte recurrat
 Tuncq. inde sub. quicquid pastisq. quiddā
 Indicat & uerū dicet si recte recurrat
 Omne docens omneq. negans mirabire quiddā
 Excludit quāto p. cedit in ordine quinta.
 Pastis illa toto pulso qui pellere quiddā
 Admonet hinc sexto formarū desinit ordo.
 Qui plene firmare iubet quiddāq. repugnat
 Abducit itaque finitas aspice formas.

Dietrich Schaller, Die Paetis. Sequenz 2. Uebelants I. v. St. Gallen,
 in: ders., Studien z. lat. Dichtg d. Frühen 5. (Aachen + München) z.
 lat. Philol. d. N. 11, 1955) 197-235